

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Β' ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 18 ΙΟΥΝΙΟΥ 2001
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

A. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Αφού (ο Αννίβας) συμπλήρωσε δεκατέσσερα χρόνια στην Ιταλία, οι Καρχηδόνιοι τον ανακάλεσαν στην Αφρική. Εκεί ο Αννίβας μάταια θέλησε να τελειώσει τον πόλεμο εναντίον των Ρωμαίων με συνθήκη. Τέλος, αγωνίστηκε εναντίον του Π. Σκιπίωνα κοντά στη Ζάμα, αλλά οι Ρωμαίοι κέρδισαν τη νίκη.

Όταν ήταν ύπατοι ο Μάρκος Τύλλιος Κικέρωνας και ο Γάιος Αντώνιος, ο Λεύκιος Σέργιος Κατιλίνας, άνδρας αριστοκρατικότατης καταγωγής αλλά πάρα πολύ διεστραμμένου χαρακτήρα, συνωμότησε κατά της πολιτείας. Τον είχαν ακολουθήσει κάποιοι ένδοξοι αλλά φαύλοι άνδρες. Ο Κατιλίνας διώχτηκε από τον Κικέρωνα από την πόλη. Οι σύντροφοί του συνελήφθησαν και στραγγαλίστηκαν στη φυλακή. Από τον Αντώνιο, τον άλλο ύπατο, ο ίδιος ο Κατιλίνας με το στρατό του, αφού νικήθηκε στη μάχη, σκοτώθηκε. Ο Γάιος Σαλλούστιος αναφέρει ότι πολλοί ακόμη Ρωμαίοι στρατιώτες σκοτώθηκαν στην ίδια φονικότατη (αιματηρότατη) μάχη, πολλοί εξάλλου τραυματίστηκαν βαριά.

1.α.

nobilissimi generis:	nobilissimorum generum (γεν. πληθ.)
improbi viri:	improbus vir (ονομ. εν.)
exercitu suo:	exercitus suis (αφαρ. πληθ.)
milites Romanos:	militum Romanum (αιτ. εν.)
cruentissima pugna:	cruentissimis pugnis (αφαρ. πληθ.)

1.β.

pravissimi:	γεν. εν., θετ. βαθμός, θηλ. γέν.: pravae
clari:	γεν. πλ., υπερθ. βαθμός, αρσ. γέν.: clarissimorum
quidam:	γεν. εν., αρσ. γέν.: cuiusdam
ipse:	αιτ. εν., αρσ. γέν.: ipsum
eadem:	γεν. πλ., ουδ. γέν.: eorundem

1.γ.

urbe	γεν. εν.: urbis γεν. πλ.: urbium
carcere	ονομ. εν.: carcer ονομ. πλ.: carceres
proelio	αιτ. πλ.: proelia

2.α.

	Πρόσωπο	Αριθμός	Χρόνος
dimicavit	γ'	ενικός	Παρακείμενος
consecuti erant	γ'	πληθυντικός	Υπερσυντέλικος
tradit	γ'	ενικός	Ενεστώτας

2.β.

Complevit	γ' πληθ., οριστ. Μέλ.: complebunt απαρ. Ενεστ., Ενεργ. φ.: complere
componere	β' εν., οριστ. Παρακ.: composuisti ονομ. εν., μτχ Ενεστ., αρσ. γεν: componens
cupivit	γ' εν., οριστ. Ενεστ.: cupit γ' εν., οριστ. Μέλ.: cupiet
expulsus est	απαρ. Ενεστ., Παθ. φ.: expelli α' πληθ., οριστ. Παρατ.: expellebamur

3.

Στήλη Α	Στήλη Β
generis	γενική της ιδιότητας
eius	γενική κτητική
consule	παραθέση
graviter	επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου
vulneratos esse	ειδικό απαρέμφατο

4.α. Is a Carthaginiensibus in Africam revocatus est

4.β. **Componere** → Hannibal:

υποκείμενο του τελικού απαρεμφάτου, σε πτώση ονομαστική λόγω ταυτοπροσωπίας

occisos esse → milites:

υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου, ετεροπροσωπία

Το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου βρίσκεται κανονικά σε αιτιατική και δεν παραλείπεται.

4.γ. Eum clari quidam viri consecuti erant: Κύρια καταφατική πρόταση κρίσεως.

consecuti erant: ρήμα

viri: υποκείμενο ρήματος

quidam: επιθετικός προσδιορισμός στο **viri** (clari).

clari: επιθετικός προσδιορισμός στο **viri**.

eum: αντικείμενο ρήματος

- 5.α.** Με βάση ιστορικά κριτήρια η ρωμαϊκή λογοτεχνία χωρίζεται στις εξής περιόδους:
- i.** Δημοκρατική (ως το 31 π.Χ., τη ναυμαχία του Ακτίου),
 - ii.** Αυγουστέια (ως το 14 μ.Χ.),
 - iii.** Αυτοκρατορική (πρώιμη, μέση, ύστερη).
- Το τέλος της αρχαίας ρωμαϊκής λογοτεχνίας τοποθετείται στον 6ο αν. μ.Χ., οπότε αρχίζει ο λατινικός μεσαίωνας.
- 5.β.** Στην οριοθέτηση των εποχών και περιόδων της ρωμαϊκής λογοτεχνίας επικρατούσε παλαιότερα μια "αριστοκρατική" αξιολόγηση: η λογοτεχνία διαιρούνταν σε "χρυσό αιώνα", "αργυρό αιώνα" κ.ο.κ. Η αντίληψη αυτή θεωρείται σήμερα αντιεπιστημονική, γιατί βέβαια σε κάθε εποχή εμφανίζονταν ταυτόχρονα μεγάλα ταλέντα και ήσσονες λογοτέχνες. Σήμερα χρησιμοποιείται είτε η περιγραφική διαίρεση είτε η διάκριση με ιστορικά κριτήρια.